

PROEFEXAMEN MARKTEN EN PRIJZEN
31 oktober 2018

Prof. Dr. E. Ooghe en Prof. Dr. S. Vanormelingen

Instructies

Controle

Doorblader allereerst dit examenboekje: dit bevat 30 vragen. Controleer of het volledig is en vraag zo nodig een nieuw boekje.

Identificatie

Controleer op je computerantwoordblad jouw naam en voornaam.

Reeksnummer

Er werden verschillende vragenreeksen samengesteld. Het is dan ook absoluut noodzakelijk dat je op je computerantwoordblad aangeeft welke vragenreeks je hebt beantwoord. Je zal reeds gemerkt hebben dat dit boekje **reeks 1** uitmaakt. In het hokje van de vragenreeks vul je dus **reeks 1** in.

Antwoordblad

Houd voor en na het examen ter identificatie je studentenkaart klaar. Beantwoord in eerste instantie de vragen in het examenboekje. Zorg hierbij dat je de **examenbundel niet losmaakt!** Daarna kan je het computerantwoordblad invullen. Eventuele fouten kunnen worden doorkruist.

Indien je een vraag wenst te beantwoorden, duid dan de letter van het volgens jou juiste alternatief aan. Indien je een vraag niet wenst te beantwoorden, duid dan het kruisje aan bij het nummer van de vraag. Maak de hokjes goed zwart a.u.b.

Tijdsduur

Je krijgt voor dit examen **1,5 uren** tijd. Werk goed door zonder je te overhaasten.

Score

Voor elke goed beantwoorde vraag krijg je één punt. Voor elke slecht beantwoorde vraag wordt één punt afgetrokken. Je hebt echter het recht vragen onbeantwoord te laten: deze worden door jou zelf als overgeslagen aangemerkt en zullen noch positief noch negatief gewaardeerd worden.

Behoudens anders vermeld in de opgave, zijn alle economische objecten (zoals vraag, aanbod, productietechnologie, kosten, en voorkeuren) standaard.

VEEL SUCCES !!!

NAAM: .....

VOORNAAM:.....

RICHTING:.....

De overheid legt een maximumprijs op die lager ligt dan de marktprijs.

Vraag 1

Naarmate het aanbod prijsinelastischer is, zal het ontstane vraagoverschot kleiner zijn.

- A. Juist
- B. Fout

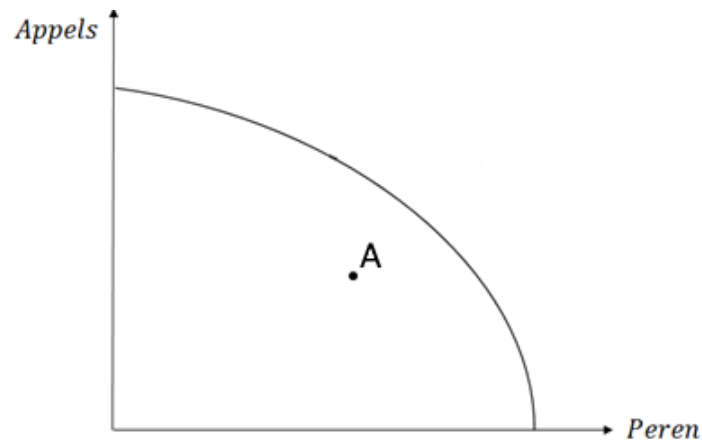
Vraag 2

Naarmate de vraag prijsinelastischer is, zal de verhandelde hoeveelheid lager zijn. (Je mag veronderstellen dat het “first come-first served” mechanisme van toepassing is.)

- A. Juist
- B. Fout

Een boer kan appels of peren plukken. Onderstaande grafiek beschrijft de productiemogelijkheidscurve van de boer.

Vraag 3

De opportunity cost van één extra peer stijgt met de hoeveelheid peren.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 4

Het concave verloop van bovenstaande productiemogelijkheidscurve wijst op een probleem van schaarste: meer van het ene goed impliceert minder van het andere goed.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 5

De productie van de boer in punt A kan enkel verhoogd worden door de inzet van meer inputfactoren.

- A. Juist
- B. Fout

De vraagfunctie van bloem wordt oorspronkelijk gegeven door $V(p) = 150 - 2p$ terwijl de aanbodfunctie gelijk is aan $A(p) = -50 + 2p$.

Vraag 6

Indien de prijs gelijk is aan 37,5 euro, dan zal de prijselasticiteit van het aanbod gelijk zijn aan:

- A. 2
- B. 3

Het land waarin deze markt functioneert, ontvangt vervolgens gratis 50 eenheden bloem als voedselhulp uit het buitenland. Deze hoeveelheid wordt langs de gewone commerciële kanalen verkocht.

Vraag 7

Hoeveel eenheden zullen er in het nieuwe evenwicht verhandeld worden?

- A. 25
- B. 75

Onderstaande tabel geeft de eigen prijselasticiteit van de vraag en de inkomenselasticiteit weer voor drie categorieën van goederen.

	Eigen prijselasticiteit van de vraag	Inkomenselasticiteit
Alcoholische dranken	-1.15	0.3
Vrijetijdsgoederen	-0.36	1.05
Publiek Transport	-0.9	?

Vraag 8

Wanneer het inkomen daalt, dan zal het budgetaandeel van alcoholische dranken toenemen.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 9

Als de inkomenselasticiteit van de vraag naar publiek transport negatief is, dan is publiek transport een inferieur goed.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 10

Een stijging van de prijs van vrijetijdsgoederen leidt tot een stijging van de totale ontvangsten in deze sector.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 11

De kosten van het verwarmen en verlichten van het examenlokaal kunnen geïnterpreteerd worden als de opportunity cost van het organiseren van dit proefexamen voor de KULeuven.

- A. Juist
- B. Fout

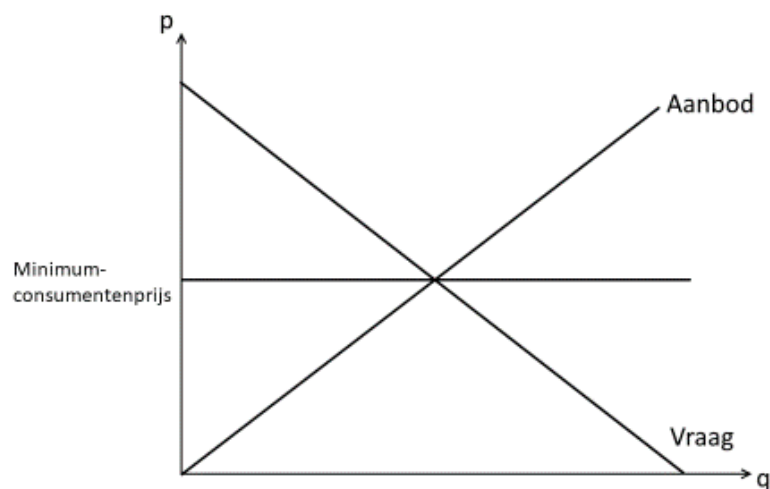
Vraag 12

Het hoogste loon dat u met een studentenjob zou kunnen verdienen op dit moment kan geïnterpreteerd worden als de opportunity cost van het organiseren van dit proefexamen voor de KULeuven.

- A. Juist
- B. Fout

Beschouw een markt waar een producent een subsidie per eenheid krijgt van de overheid. Daarnaast legt de overheid ook een minimumconsumentenprijs op, gelijk aan de marktprijs die tot stand zou komen zonder subsidie. (Je mag veronderstellen dat het aanbodoverschot wordt weggewerkt door het aankopen van deze overschotten door de overheid tegen de minimumconsumentenprijs.)

Vraag 13

De producenten verkrijgen het volledige voordeel van de subsidie in de vorm van een producentenprijsverhoging.

- A. Juist
- B. Fout

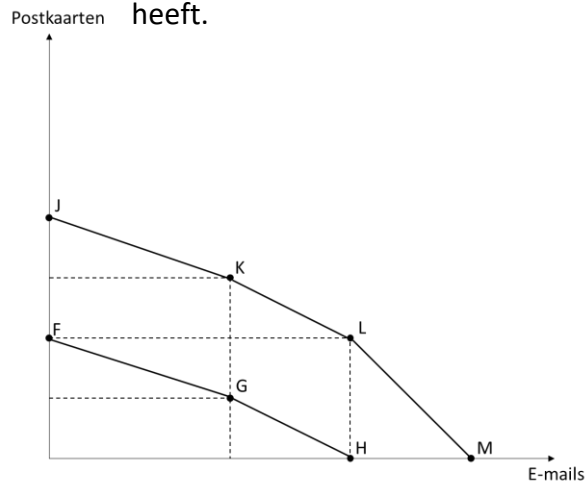
Vraag 14

De hoeveelheid aangekocht door de consument blijft onveranderd ten opzichte van de situatie zonder subsidies en minimumconsumentenprijs.

- A. Juist
- B. Fout

Reeks 1

In onderstaande figuur stelt het gebroken lijnstuk FGH de productiemogelijkheidscurve voor van de samenleving bestaande uit Frankie en Michel. Veronderstel dat deze samenleving wordt uitgebreid met een derde individu, Alain, die voor beide goederen 10 output per werkuur heeft.

Gegeven is onderstaande tabel met informatie over de arbeidsproductiviteit bij de productie van de 2 goederen door Frankie en Michel.

Output per werkuur	Postkaarten	E-mails
Frankie	5	10
Michel	5	15

Vraag 15

De productiemogelijkheidscurve van deze meer uitgebreide samenleving kan worden voorgesteld door lijnstuk JKLM.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 16

Alain heeft in vergelijking met zowel Frankie als Michel een comparatief voordeel in het maken van postkaarten.

- A. Juist
- B. Fout

Reeks 1

Op de markt voor autobanden zijn twee bedrijven actief, Goodbear en Michelout. Om potentiële klanten te overtuigen om voor hun winkel te kiezen, kunnen beide bedrijven voor twee strategieën opteren. Ofwel profileren ze zich met een goede service, ofwel door lage prijzen aan te rekenen. Onderstaande winstmatrix geeft de winst die beide bedrijven kunnen bereiken, afhankelijk van de door hen gekozen strategieën. Het eerste getal verwijst telkens naar de winst van Goodbear.

Je weet ook dat (6,B) en (8,C) de enige Nash-evenwichten zijn.

		Michelout	
		Goede service	Lage prijs
Goodbear	Goede service	(6,B)	(A,8)
	Lage prijs	(D,5)	(8,C)

Vraag 17

We weten met zekerheid dat $A \leq B$.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 18

We weten met zekerheid dat $D \leq C$.

- A. Juist
- B. Fout

De vraag- en aanbodfunctie van regentonnen worden weergegeven door:

$$V(p) = 1000 - 2p \text{ en } A(p) = -500 + 4p.$$

De overheid wil dat de verhandelde hoeveelheid 600 regentonnen is.

Vraag 19

Dit doel zal bereikt worden indien de overheid een maximumprijs van 200 euro instelt.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 20

Dit doel zal bereikt worden indien de overheid een subsidie geeft aan de consument van 75 euro per regenton.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 21

In een spel met 2 Nash evenwichten kan geen van beide spelers een dominante strategie hebben.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 22

Indien de eigen prijselasticiteit van zowel de vraag als het aanbod altijd positief is, dan kan de markt nooit tot een evenwicht komen.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 23

Een consument krijgt een subsidie van 1 euro per geconsumeerde eenheid. Een grotere toename van de producentenprijs zorgt altijd voor een groter “deadweight loss”.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 24

In tegenstelling tot de ‘tit-for-tat’-strategie is de ‘trigger’-strategie niet vergevingsgezind.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 25

Ondanks dat we rijker zijn geworden in heel wat landen, zijn we niet veel gelukkiger geworden. Dit wordt deels verklaard doordat ons geluk toeneemt met het eigen inkomen, maar afneemt met het gemiddeld inkomen van anderen rondom ons.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 26

Beschouw een goed, zoals ivoor, waar een bindende hoeveelheidsbeperking wordt opgelegd aan de hand van jachtlicenties en een scherpe controle op illegale handel. Hoe prijsinelastischer de vraag, hoe groter de prijsstijging, en dus hoe groter de prikkel zal zijn om illegaal te jagen.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 27

Een verschil tussen marktconform en niet-marktconform overheidsingrijpen is dat de er bij marktconform overheidsingrijpen geen welvaartsverlies optreedt.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 28

Bij een huidige marktprijs voor een kilo appels van 2€, koopt Tom 5 kilo appels terwijl Celine 6 kilo appels koopt. Bijgevolg kunnen we met zekerheid stellen dat het consumentensurplus dat Tom realiseert door deze aankoop kleiner is dan het consumentensurplus dat Celine realiseert.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 29

Een goed waarvan het budgetaandeel daalt in het inkomen, is altijd een inferieur goed.

- A. Juist
- B. Fout

Vraag 30

De overheid beslist om de belasting op de toegevoegde waarde voor restaurants te verlagen. Enquêtes geven aan dat de consumenten denken dat dit niet zal leiden tot lagere consumentenprijzen in restaurants. De consumenten hebben gelijk indien de vraag perfect prijselastisch is.

- A. Juist
- B. Fout